

Referat af møde i Faglig Referencegruppe for vandplanlægning Den 10. januar 2022 (afholdt over Skype)

Deltagere

Berit Hasler (Aarhus Universitet, DCE - oplægsholder)
Hans Thodsen (Aarhus Universitet, DCE - oplægsholder)
Hans Estrup Andersen (Aarhus Universitet, DCE)
Henrik Tornbjerg (Aarhus Universitet, DCE)
Peter Borgen Sørensen (Aarhus Universitet, DCE)
Brian Kronvang (Aarhus Universitet, DCE)
Signe Jung-Madsen (Aarhus Universitet, DCE)
Jørgen Eriksen (Aarhus Universitet, DCA)
Jørgen Evald Jensen (Bæredygtigt Landbrug)
Poul Vejby Sørensen (Bæredygtigt Landbrug)
Thyge Nygaard (Danmarks Naturfredningsforening)
Kurt Møller (Danske Regioner – via tlf.)
Lars Brinch Thygesen (Danmarks Sportsfiskerforbund)
Niels Riis (Dansk Ornitologisk forening)
Helge Danneskiold-Samsøe (Danske Vandløb)
Ib Walther Jensen (Danske Vandløb)
Knud Thonke (Danske Vandløb)
Flemming Vejen (DMI)
Jørn Rasmussen (Fair Spildevand)
Hans Jørgen Henriksen (GEUS)
Lars Trolborg (GEUS)
Brian Jacobsen (Københavns Universitet, IFRO - oplægsholder)
Søren Boye Olsen (Københavns Universitet, IFRO - oplægsholder)
Helge Lorenzen (LandboSyd)
Marie Østergaard (Landbrug & Fødevarer)
Philip Brask Madsen (Landbrug & Fødevarer)
Sven-Aage Steenholdt (Landbrug & Fødevarer)
Michael Clausen (Landbrugsstyrelsen)
Torben Bramming Jørgensen (Limfjordsrådet)
Michael Olesen (Rambøll)
Lone Mikkelsen (Rådet for Grøn Omstilling)
Flemming Gertz (SEGES)
Leif Knudsen (SEGES)
Søren Kolind Hvid (SEGES)
Jacob Ingerslev (SWECO)
Sara Egemose (Syddansk Universitet)
Anne Marie Carstens (Miljøministeriet (MIM) Departement)
Lene Carpentier (MIM Departement)
Peter Østergård Have (MIM Departement)

Ronnie Juhler Pedersen (MIM Departement)
Signe Mathiassen (MIM Departement)
Isabelle Navarro Vinten (Miljøstyrelsen (MST) – vicedirektør)
Lidde Bagge Jensen (MST, Hav- og Vandmiljø - kontorchef)
Jane Hansen (MST, Hav- og Vandmiljø - kontorchef)
Peter Kaarup (MST Østjylland - kontorchef)
Harley Bundgaard Madsen (MST Fyn – kontorchef)
Gudrun Frandsen Krog (MST Fyn)
Charlotte Jørgensen (MST Fyn)
Henriette Hossy (MST, Hav- og Vandmiljø)
Tina Buchholt Høj (MST, Hav- og Vandmiljø)
Malene Aarslev (MST, Hav- og Vandmiljø - ref.)

Referat

Punkt 1. Velkomst

Isabelle Navarro Vinten (MST) bød velkommen til mødet og kvitterede for medlemmernes bidrag til udarbejdelsen af forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3), som blev sendt i høring den 22. december 2021.

Punkt 2. Orientering om vandområdeplanerne 2021-2027

Peter Østergård Have (MIM Departement) præsenterede forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 og orienterede om høringsprocessen. Der henvises, som ved de øvrige oplæg, til de udsendte slides.

Efter præsentationen blev der bl.a. spurgt til, hvornår placeringen af efterafgrøder i den målrettede regulering vil være besluttet. MIM svarede, at pågår arbejde med det faglige grundlag for placering af efterafgrøder, og at overgangen vil tidligst ske i 2023.

Der blev desuden spurgt til landbrugsaftalen, CAP og genbesøget af landbrugsaftalen i 2023/2024. Miljøstyrelsen oplyste, at CAP lavbundsudtagning indgår i de beskrevne indsatser.

Punkt 3. Udledning af næringsstoffer omkring år 1900

Peter Kaarup (MST) introducerede og Hans Thodsen (Aarhus Universitet) præsenterede projektet.

Der blev svaret på opklarende spørgsmål, bl.a. omkring ændringer i vindforhold, ændringer i landbrugsdrift i sidste del af 1800 tallet m.v.

Flemming Vejen (DMI) svarede, at overordnet set vurderes der ikke at have været sket større ændringer i fordelingen af vind siden perioden omkring år 1900, men at der er usikkerhed på opgørelsen af vind omkring år 1900 pga. forskelle i det historiske datagrundlag.

Jørgen Eriksen, AU, redegjorde for at der i udredningen er taget udgangspunkt i omfattende registreringer af landbrugsdriften tilbage i 1800-tallet. Det blev desuden præciseret, at perioden omkring år 1900 i projektet er defineret som år 1890-1910.

Punkt 4. Scenarier for økonomiske konsekvensberegninger ved implementering af

vandrammedirektivet i 2027

Lidde Bagge Jensen (MST) introducerede projektet og gjorde opmærksom på, at de virkemidler, som indgår i det forslag til VP3, som nu er sendt i høring, er fastlagt på et andet grundlag end den optimale modellerede placering, som præsenteres i dette projekt.

Efterfølgende blev der bl.a. spurgt, hvorfor projektet ikke har inddraget sæsonvariation i påvirkningen med kvælstof. Miljøstyrelsen svarede, at beregningerne er foretaget på baggrund af de i VP3 opgjorte årlige indsatsbehov, hvorfor sæsonvariationen ikke indgår i det pågældende projekt.

Det blev desuden præciseret, at beregning af det indsatsbehov, der ligger til grund for projektet ikke har inddraget effekten af ophør af minkavl.

Punkt 5. Værdisætning af gevinster for opfyldelse af vandrammedirektivets målsætning om god økologisk tilstand i 2027

Lidde Bagge Jensen (MST) introducerede projektet og Søren Bøye Olsen (Københavns Universitet, IFRO) præsenterede projektet.

Efterfølgende blev det påpeget, at projektet ikke har inddraget indkomsten fra turistindustrien som følge af forbedret vandkvalitet samt tidligere studier om værdien af lystfiskeri. Berit Hasler (AU, DCE) svarede, at man har set på de nævnte studier, men at de ikke har kunnet indgå, da der ikke foreligger studier på området, der bygger på præmisser, der gør dem sammenlignelige med de øvrige anvendte studier på området.

Punkt 6. Eventuelt og afrunding

Lidde Bagge Jensen (MST) takkede for et godt møde og orienterede om, at der vil blive afholdt webinarer om vandområdeplanerne, som vil blive annonceret snart. Der vil desuden blive udsendt information om næste mødedato i Faglig Referencegruppe.

Jørn Rasmussen fra Fair Spildevand ønskede medtaget i referatet, at organisationen ikke finder, at teksten i referencegruppens kommissorium om at inddrage alle, der har relevant viden, i vandplanlægningen, bliver efterlevet. Det blev desuden fremført af Fair Spildevand, at det er ved udløb af spildevand fra vores renseanlæg, problemerne er, og ikke udledninger fra landbruget.